KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS HÍRLEVÉL

2019. nyár
XXIII. évfolyam, 2. szám

GYŐZÖTT AZ ÉLET!

Szeretett Gyülekezet!

Azt mondják, ahogy idősödik az ember, egyre gyorsabban telik az idő. Legalábbis így érzi. Úgy tűnik, így van ez 90 éves gyülekezetünk életében is, mi legalábbis így érezzük: épp hogy elkészítettük a húsvéti számot, már szerkesztjük a pünkösdit! És hála Istennek, nagyon sok fontos és emlékezetes momentum, történés, elmélyülés és továbbgondolás jutott erre a szűk negyedévre is. Az év egyik legfontosabb „formális" eseménye a gyülekezet életében a képviselő-testületi ülés, melyen elhangzanak a minden szolgálatot lefedő beszámolók, de épp ilyen fontos minden évben, ami a léleknek szól: a böjti sorozat. De – fontossági sorrend nélkül – említhetjük az evangélikus gyülekezetek között éppúgy, mint a gyülekezeten belül a közösség építését és megélését, az együtt gondolkodást szolgáló ceglédi rendezvényt mint az évben egyszeri és meghatározó eseményt, de emellett – ami pont ilyen meghatározó és fontos – a gyülekezet különböző köreinek folyamatos jelenlétét és munkáját.

Mindezekről és még sok egyébről olvashatnak a kedves Testvérek részletes beszámolókat, reflexiókat – hogy élték meg munkával és lélekkel ezt a negyedévet lelkészeink, munkatársaink és a gyülekezet 0-90 éves tagjai.

Kellemes olvasgatást, elmélyülést és továbbgondolást kíván:

■ A szerkesztőség

Győzött az élet!

Az utca közepén… az élet fája *(Jel 22,2)*

A Jelenések könyvének ezen verse jutott eszembe tavaly nyáron, amikor egyszer csak Temesvár egyik forgalmas útja szélén megpillantottam ezt a nagy valószínűséggel már használaton kívüli telefonfülkét. Egy-kettőre a fényképezőgép után nyúltam, hogy lencsevégre kaphassam a nem mindennapi látványosságot, s benne a zöldellő ágak között lapuló, elárvult, narancssárga telefont…

Hamar elindultak bennem a gondolatok. Hát már itt tartunk? Mindenki zse-

bében ott lapul a saját telefonja, melyek közül a legtöbb már okos is… Nincs itt már szükség sem aprópénzre, sem nyilvános távbeszélőre ahhoz, hogy felhívhassunk valakit…

A természet, a vegetáció kihasználva a cella lakatlan voltát, az évek során szép lassan birtokba vette a technika eme csodával határos gyöngyszemét. Ha úgy vesszük, a vonalas távbeszélő mára már majdhogynem befejezte földi pályafutását, a természet azonban soha nem adja fel! Évről-évre feltámad, és minden tavasszal újrakezdi. Még a civilizáció eme lepusztult, rozsdás cellája sem szegi kedvét vagy útját. Mi több, csapást tör magának, s mintegy védelmébe, szárnyai alá veszi a gazdátlanná vált fémkazettát…

Eszembe jut továbbá a világhírű angol piros telefonbox. Még 25 évvel ezelőtt egyik színpadra állított példányából Peter Gabriel énekelte teljes természetességgel és világraszóló sikerrel a *Come talk to me* (Szólj már hozzám!) című dalát. Ma már igencsak anakronizmusnak tűnne, ha valakit a zene múzsája arra ragadtatna el, hogy egy utcai telefonfülkéből énekeljen…

Újra itt a nyár! Újra volt tavasz, s újra győzött az élet! A nyári szünet legyen alkalom minden kedves olvasónknak a megállásra, pihenésre, feltöltődésre, családi találkozásokra és új erő gyűjtésére. Jézus kísérje utunkat, aki magát az Élet fájával azonosította, amikor a kálvária kellős közepén így szólt: *Mert ha a zöldellő fával ezt teszik, mit történik a szárazzal* (Lk 23,31)? A zöldellő fa levelei jelképezhetik akár Jézus szavait és igéit, annál is inkább, mivel a mennyei Jeruzsálemmel kapcsolatos kiragadott félmondat befejezése így folytatódik: **Az utca közepén… az élet fája, és a fa levelei a népek gyógyulására szolgálnak.** Jézus legyen és maradjon velünk az előttünk álló szünidőben is!

■ Blázy Árpád

PÜNKÖSDI SZEKVENCIA

Jöjj, Szentlélek Istenünk,
add a mennyből érzenünk
fényességed sugarát!

Jöjj, szegények Atyja, te,
bőkezűség Istene,
lelkünk fényed hassa át!

Édességes vigaszunk,
drága vendég, szomjazunk,
édes lélekújulás.

Fáradottnak könnyülés,
tikkadónak enyhülés,
sírónak vigasztalás.

Boldogságos tiszta fény,
szállj meg szívünk rejtekén,
híveidnek napja légy!

Ihleted, ha fényt nem ad,
emberszívben ellohad
minden érő, minden ép.

Mosd meg, ami szennyezett,
aszúságra hints vizet,
orvosold a sebhelyet!

Simogasd a darabost,
fölmelengesd a fagyost,
útra vidd, ki tévelyeg!

Add, vegyék el híveid,
kik hitük beléd vetik,
hétszeres kegyelmedet!

Jámbornak jutalmazást,
engedj boldog kimúlást:
mindörökké mennyeket!

Kilencvenen innen és túl

igazgatólelkészi beszámoló a 2018-as évről – (elhangzott 2019. május 7-én)

„Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre." (Zsolt 90,1b)

Tisztelt képviselő-testület!

Immáron hetedik alkalommal állok itt előttetek, lelkészi beszámolóval a kezemben, a hetedik munkaévemet fejezem be idén nyáron itt a kelenföldi evangélikus gyülekezetben. A hetes szám különleges szám a Bibliában. De a hétköznapi életben is gyakran mondjuk egymásnak: hét évente kicserélődik maga az ember is. Nem titkolom, hogy jómagam is mérleg-

re tettem az előző hét évemet, és sok minden elgondolkodtatott, felkavart és önvizsgálatra késztetett. Az önvizsgálat mellett, önkritikát is kellett gyakorolnom: mai eszemmel talán bölcsebben is dönthettem volna bizonyos kérdésekben a múltban. A „jó pap holtig tanul" mondatba kapaszkodhatnék elegánsan, de ennél azért összetettebb a helyzet. De a kelenföldi gyülekezetet minden örömével, minden kihívásával együtt, nagyon tudatosan szólítom meg következetesen mindig így: szeretett gyülekezet!

2018 ismét kerek évfordulót hozott gyülekezetünkben. Míg tavaly a reformáció „kirobbanásának" 500. évfordulóját ünnepeltük meg sokféleképpen, gyülekezeti szinten is, addig idén templomunk felszentelésének 90. évfordulóját vártuk, már az év eleje óta. Októberi ünnepi hétvégénkre büszkén, méltó ünnepként emlékezhetünk vissza. *Kelenföld kilencven* című kiállítással (melyből falinaptár is készült), hangversennyel, vendégekkel a testvérgyülekezetekből, egy csodaszép kiadvánnyal *Kelenföldi asztalok körül* címmel, és ünnepi istentisztelettel ünnepeltünk, ahol Kondor Péter püspök úr volt igehirdetőnk, akit június 30-án iktattak be hivatalába, mint a Déli Evangélikus Egyházkerület új püspökét.

Az őszi gyülekezeti hétvége mellett, tavaly is megtartottuk tavaszi gyülekezeti hétvégénket április 13-15. között Balatonszárszón, *Hol volt, hol nem volt – meséken innen és túl* címmel. Tavaly tavasszal ismét elfogadták meghívásunkat a MEVISZ-bárka közösség tagjai, akik mozgássérült passióval gazdagították böjti felkészülésünket. Tavaszi szeretetvendégségünket a *Megújulás az evangélikus sajtóban* címmel hirdettük meg. Az alkalom vendégei Kézdi Beáta és Stifner-Kőháti Dóra voltak, házigazdái Harmati Dóra és jómagam.

A 2018-as év első felének kiemelt eseménye volt a tisztújítás egyházunkban és gyülekezetünkben. Az új egyházközségi tisztségviselők megválasztására február 11-én, beiktatásukra március 11-én került sor. Az új egyházmegyei elnökséget – Keczkó Pál és Dóbó György személyében – június 10-én iktattuk be, míg az újraválasztott kerületi felügyelő Fábri György beiktatására szeptember 28-án került sor. Mindkét alkalmon – Budahegyvidéken és Csömörön – természetesen képviseltettük magunkat, mint ahogyan február 3-án is jelen voltunk Miskolcon, az egyházközségi elnökségek egyházkerületi találkozóján. Itt szeretném kiemelni, hogy a tavalyi egyházkerületi missziói napon Asztalos György missziós munkatárs

vezetésével egy kisebb küldöttség képviselt minket, az idei alkalomra, Ceglédre pedig nagy örömünkre egy 30 fős busszal készülünk.

Tavaly júniusi orgonaünnepünkön Szabó Balázs orgonaművész muzsikált, de vendéglátói voltunk tavaly észt, svéd, finn és dán kórusoknak is, valamint az Inferno Minor szervezésében egy mini kórustalálkozónak is helyet adtunk. A Pap Kinga Marjatta vezette Fővárosi Protestáns Kántorátus – a nyári vasárnapok kivételével – minden vasárnap este szolgált közöttünk, a Bence Gábor vezette gyülekezeti ének- és zenekar pedig a gyülekezet hagyományainak megfelelő vasárnapokon.

Külön köszönet illeti a nagyünnepek második napján megszervezett örömzenés istentiszteleteket, mely tavaly decemberben rekordszámú résztvevőt vonzott. Itt szeretném jelezni, hogy 2018. szeptember 1-től egy évig Németh Sándor helyettesíti Pál Diana orgonista-kántorunkat, aki Svájcban folytat szakmai tanulmányokat a 2018/2019-es tanévben. Itt mondanék köszönetet Mády Rezsőné farkasréti kántorunk hűséges szolgálatáért. Ha már az őszi személyi változások szóba kerültek, szeptember 1-től Száraz Szabolcs egyházfit Pöröntő Edina, Vincze Délia hitoktatót Buday Dorka váltotta (Dorka immáron félállásban, a főállású Gombkötő Beáta hitoktatólelkészünk mellett). Augusztus 1-től visszatért a kertész-karbantartói szolgálatba Müller György.

Az új presbitérium hosszú előkészítő munka után ősszel elfogadta a GDPR szabályozást (köszönet az előkészítőknek), de sajnos nem kapott támogatást a testületben a júniusi ülésen egy külsős óvoda megalapításának gondolata (nem titkolom, ezt személyes kudarcként is megéltem, mint az óvoda élharcosa, de tiszteletben tartottam a döntést).

Farkasréten – külön köszönet Sass Szilárd gondnokunknak – megvalósulhatott az önkormányzat támogatásával egy új fűtési rendszer kialakítása, valamint egy automatizált harang beépítése, melyet december 2-án, farkasréti templomunk felszentelésének 24. évfordulóján áldhattam meg. A harang az istentisztelet kezdetét jelzi, és megszólal a Miatyánk elmondása alatt is minden vasárnap. Soli Deo Gloria! A nyár előtti tanévzáró családi istentiszteletet és pikniket második alkalommal hirdettük meg június második vasárnapjára, mely hagyományt – a rengeteg pozitív, megerősítő visszajelzés miatt is – idén is folytatjuk. Nyári napközis hittantáborunkat hatodik alkalommal vezethettem. Ezút-

tal *Cselezünk?* címmel az Apostolok Cselekedeteiről szóló bibliai könyv néhány fontosabb történetét dolgoztuk fel. A hét közepén a Velencei-tóhoz kirándultunk, megtekintve a pákozdi emlékművet is.
Júliusban és augusztusban gyülekezetünk lelkészei végezték a kórházi istentiszteleteket a Szent Imre Kórház pszichiátriai osztályán. A tavalyi év krónikájához tartozik még a KelenZöld csoport megalakulása gyülekezetünkben, akiknek a közösségünk környezet-tudatosítása, zöldebbé tétele elsődleges céljuk. Ezen örömteli teremtésvédelmi terveknek első lépései megtörténtek már, de a háttérben már folynak az ötletelések, tervezések a folytatást illetően.

Magam, személyesen is támogatója, elkötelezettje vagyok ennek a kezdeményezésnek, hogy Kelenföld példa lehessen, igazi ökogyülekezetté váljon, ahol alapelv a teremtett világ védelme, biblikus-teológiai fundamentumokon, konkrét hétköznapi tettekben realizálódva. Ebben számítok cserkészcsapatunk aktív részvételére is, akik tavaly Csővár mellett voltak nyári táborban, és akik Végh Júlia vezetésével szervezték meg újabb tanévüket. (A tavalyi nyár egyik legszebb élménye volt, amikor ökumenikus nászmisén adhattam össze bencés paptársammal, Albin atyával együtt Julit és választottját, Dávidot.)
2018-ban a nagyifi életében lezárult egy korszak, és minden kétséget kizáróan elkezdődött egy új. Ennek a változásnak az egyik következménye, hogy az egyetemi gyülekezettel közösen hirdettük meg az idei tanévet. Ennek első félévében *Kapu-kód-fejtés* címmel tartottunk sorozatot Gombkötő Beátával közösen, aki nemcsak gyülekezetünk főállású hitoktató lelkésze (a tavalyi országos aranyérem után, idén megyei bronzérmes és 5. helyezett csapatokat készített fel a hittanversenyre, köszönet érte…), de egyetemi lelkész is félállásban. A közös programok szervezése az egyetemi gyülekezettel, a közös célok koordinálása elengedhetetlen, hiszen egymástól néhány percnyi sétára vagyunk.

A lakásifi lelkes csapata tavaly is találkozott, ahogyan szoktuk, mindig másnak az otthonában. A bővülő közösség jól megtalálta azt a formát, ahol a biblikus tartalomnak is helye van, de a közös játék, közös evés is teret kap, sőt a kisgyerekeket is szeretettel várjuk.
A Középkör vendége volt első félévben Pángyánszky Ágnes, Fischl Vilmos, Molnár Lilla és Gáncs Kristóf, valamint izgalmas beszélgetést folytattunk Mária Magdolnáról és arról, hogy vajon létezik-e elég jó lelkész. Ősztől, az új, immáron hetedik évadban Jézus példázatai kerültek elénk.

Az ádventi sorozat szervezőjeként három igehirdetőt hívtam meg – Czöndör István, Réz-Nagy Zoltán és Donáth László lelkészeket –, hogy ugyanarról az igeszakaszról (Ézs 58, 6-11) prédikáljanak. A három részes zenés sorozat címe: *Nekem az olyan ádvent tetszik,* művészeti vezetője Németh Sándor volt. Az Allee bevásárlóközpont mellett felállított ádventi koszorúnál tavaly, ádvent első vasárnapján én mondhattam köszöntőt, de ugyanígy képviseltem a gyülekezetet a polgármester úr meghívására az újévi koccintáson januárban, és a kerület napján novemberben.

A tavalyi évben befogadtuk a 777.blog.hu szerkesztőségét, az Ordass Lajos Alapítvány kuratóriumát, a Forrás gyülekezetet, a Zsidók Jézusért szervezetet, a Keresztény Orvosok Társaságát, a Lepramisszió vezetését, a bencés alapítású ökumenikus lelkészkört, és több ökumenikus kórust is.

2018 őszétől – a presbitérium megerősítő támogatásával és engedélyével (amiért hálás köszönet ezúton is) – az Evangélikus Hittudományi Egyetemen óraadójaként is szolgálok. Az áprilisi doktoravatás után, nyár előtt Csepregi Zoltán rektor és Bácskai Károly tanszékvezető felkérésére a gyakorlati, illetve az újszövetségi tanszékeken tartok szeptembertől egy-egy órát. A *Bevezetés a homiletikába* két féléves tárgyat elsősöknek tartom, míg a felsőbb éveseknek újszövetségi szemináriumot hirdettem meg mindkét félévben. Az első tanév tapasztalatai nagyon pozitívak, érzem gazdagító hatását a gyülekezeti munkámra is.

Ugyanezt a közvetlen hatást tapasztaltam, amikor egyházi kiküldetéseim során járhattam Strassbourgban, Rómában, Santiago de Chilében és Buenos Airesben.
Köszönöm azt a támogatást, amit ez idő alatt is megtapasztalhattam lelkésztársaimtól, munkatársaimtól, a gyülekezet vezetőségétől!

Egyéb „külsős" szolgálataimmal kapcsolatban szeretném megosztani, hogy január 12-én a budapesti evangélikus nyugdíjas lelkészkör meghívására *Mária Magdolna az apostolok apostola* címmel tarthattam előadást a Deák téri evangélikus gyülekezetben. Január 25-én a Fehér Kavics Kelenföldi Református Óvodában szülői értekezleten tarthattam nyitóáhítatot.

Március 7-én, Budahegyvidéken tartott ülést a Budai Evangélikus Egyházmegye Lelkészi Munkaközössége (LMK), ahol *Mária Magdolna történetének értelmezési lehetőségei* címmel adhattam elő doktori dolgozatom eredményeit. Augusztus 19-én

egy metodista lelkész-barátom ordinációján vehettem részt. Augusztus 29-31. között tartotta tanévkezdő lelkészkonferenciáját az Északi Evangélikus Egyházkerület Balatonszárszón, ahol a második nap nyitóáhítatát tarthattam, valamint részt vehettem a záróistentisztelet liturgiájában. Szeptember 8-án, az Evangélikus Hittudományi Egyetem szigetszentmártoni csendeshétvégéjének keretében, szeptember 26-án pedig az Iskolalelkészek Országos Találkozóján szolgálhattam igehirdetéssel.

2018 összességében nem volt könnyű év. Hafenscher nagypapám temetése a Deák téren és Schulek Matyi bácsi temetése Kelenföldön szintén egy-egy korszak végét jelentették. De mindkettőjük hitvallása is lehetne a zsoltáros szava, és ezt most hadd mondjam egy Schulek templomban, Hafenscher unokaként: *„Uram, te voltál hajlékunk nemzedékről nemzedékre." (Zsolt 90,1b)*
Köszönöm minden munkatársamnak – és most mindenki nyugodtan gondolhat saját magára itt a teremben is – hűséges szolgálatát, amit tett gyülekezetünk épülésére és Isten dicsőségére! Erős vár a mi Istenünk – nemzedékről nemzedékre!

■ Gáncs Tamás

Lelkészi beszámoló a 2018-as évről

Evangélikus Útmutatónk mai ószövetségi igéje, amely így hangzik: „Dávid azonban erőt kapott Istenétől, az Úrtól!" (1 Sám 30,6/B) jól mutatja, hogy még az oly nagy és bölcs vezetőnek is, mint Dávid király szüksége volt az Istentől jövő erőre. Mennyivel inkább így vannak ezzel Isten egyszerű pásztorai, munkatársai, akik szóval, igével küzdenek az Úr ügyéért. Feladat van bőven, a kérdés csak az, hogyan tudunk minden kihívásnak megfelelni. Hogyan legyünk hatékonyabbak? Hogyan zsúfoljunk bele teli naptárunkba még egy alkalmat? Milyen alkalmat, kiknek szóljanak ezek az alkalmak? Nem volt ez másképpen a 2018-as évben sem.

Mint minden évben, időm nagy részét meghatározza a **hittanórák** megtartása, illetve az azok megszervezésével, megtartásával járó sokrétű megbeszélés, egyeztetés, adminisztráció. Gombkötő Beáta főállású hitoktató mellett a 2018-19-es tanévben félállású hitoktatóként csatlakozott hozzánk Buday Dorka, aki heti 10 órában oktat, Árpád heti 5, én heti 7 hittanórát tartok, Oncsik Valéria heti 2, míg Komáromi Benedek hatodévesünk heti 1 órát tart (45 óra/hét).

Heti rendszerességgel, Árpáddal együtt vezetjük a **kisifjúság** alkalmát. János evangéliumának érdekességeit tanulmányoztuk a tavalyi tanévben. Fiataljaink nagyon aktívak és szolgálatkészek: a Biblia tanulmányozásán túl rendszeresen bekapcsolódnak a gyülekezet különböző eseményeinek lebonyolításába: segítenek a kézműves délutánokon, díszletet festenek, ha kell a családi istentiszteletre, segítenek a nyári tábor megtartásában, ajándékokat készítenek az ádventi vásárra, ballagó tarisznyát hímeznek, cikket írnak a hírlevélbe, farsangot szerveznek. Több alkalommal a fiatal felnőttekkel együtt kirándultunk.

A **hétfői bibliaóra** időpontja ősszel átkerült **keddre**. Jó hír, hogy vannak új tagok, akik szívesen járnak erre a délelőtti alkalomra. Nyitottak és fáradhatatlanok, ők azok, akik kirándulnak, vendégül látnak, ádventi, böjti sorozaton ott vannak, nagyobb gyülekezeti alkalmakra (pl. tanévzáró, gyülekezeti hétvége) süteményt sütnek, szendvicset készítenek, mosogatnak stb. Köszönet érte! A székesfehérvári testvérekkel karöltve tavaly Veszprémbe kirándultunk.

A missziói csoport segítségével elindult egy olyan folyamat, amely próbálja feltérképezni a fiatal családok hollétét. Vannak, akik röviddel házasságkötés után, vagy gyermek érkezése, keresztelése után elköltöznek, nekik szánt leveleink, értesítéseink visszajönnek. Próbáltuk a nyár folyamán frissíteni, felmérni a **konfirmandus korú** gyermekek listáját is: több-kevesebb sikerrel. Ősszel 9 gyermek jelentkezett konfirmációra, három gyermek végül nem tudta vállalni az órákon való részvételt (éppen költözés miatt kerültek messze gyülekezetünktől, illetve egy gyermek felvételire való készülés miatt mondta le), így idén májusban is 6 gyermek fog konfirmálkodni. Tavasszal a cserkészekkel együtt böjti csendes napot tartottunk Piliscsabán.

Havi alkalmak

Hónapról-hónapra nagy élmény a **kismamákkal** együtt lenni. Tavaly bibliai családokról beszélgettünk, illetve a hit szerepéről a családban, gyermeknevelésben.

A **női kör** alkalmain a Római levelet tanulmányozzuk.

Egyéb alkalmak

Gyülekezetünk adott otthont annak az ünnepségnek, amelyet a Leprások Világnapja alkalmából rendezett meg a Lepramisszió. Ebből az alkalomból az Újbuda TV is jelen volt és interjút készítettek a Lepramisszió igazgatójával és velem, aki a misszió lelkészi kurátora vagyok. Ez a misszió rendkívül komoly munkát folytat, önálló projektjeink vannak Kongóban, Etiópiában, Indiában. Ezt a szolgálatot, valamint a Külmissziói Egyesületet évtizedek óta támogatja gyülekezetünk, azon belül a keddi nyugdíjas bibliakörösök az alkalmakon összegyűjtött perselypénzükkel. Bátorítok mindenkit, hogy jó szívvel támogassa ezt a szolgálatot is, ha teheti.

Újdonságnak számított, hogy a böjti zenés sorozatunkon gyülekezetünkhöz tartozó, zenélni tudó családtagokat kértem fel szolgálatra. Vendégünk volt a Bence család, a Fejér család, a Benczner-Hochstein család és Bali Cecília. A sorozat záró alkalmán a Bárka mozgássérült csoport passiójátékát láthattuk.

A **Szent Margit Gimnázium** protestáns diákjaival lelki nap keretében a misszióról volt szó, a Wycliff Bibliafordítók Szövetségének két fiatal misszionáriusa tett bizonyságot arról, hogy sok nehézség és üldöztetés közepette is megéri Jézus evangéliumát hirdetni széles e világon. Igazgatóváltás miatt sok minden átalakult az

Június tizenegyedikén
TANÉVZÁRÓ CSALÁDI ISTENTISZTELETET
tartunk **10**(!) órától, amit közös gyülekezeti piknik követ a templomkertben. Aznap Kelenföldön csak egy istentisztelet lesz, amire szeretettel hívjuk az egész gyülekezetet, hittanosainkkal és családjaikkal együtt.
VÁRJUK ÉS VÁRUNK!
facebook: Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet
kelenfold.lutheran.hu
BUDAPEST-KELENFÖLDI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
1924

elmúlt év folyamán, de jelen vagyunk – 19 evangélikus gyermekkel találkozom alkalmanként.

Köszönöm a **kézimunkázni** tudó testvérek munkáját, akikkel immár negyedszerre készítettük el a Deák Téri Evangélikus Gimnázium végzős diákjainak kereszteszemmel hímzett ballagó tarisznyáját. (Asztalos Györgyné, Bujákiné Szántó Zsófia, Buchan Gyöngyi, Gebe Jolanda, Mády Rezsőné, Zacher Enikő, Török Lajos, Blázy Árpádné).

Köszönöm a sok segítséget, amelyet munkatársak, gyülekezeti tagok nyújtanak, illetve a stabil imaháttéret, amely tudom, hogy erősít, megtart minket és gyülekezetünket is minden élethelyzetben. Isten gazdag áldása legyen és maradjon továbbra is velünk!

■ Blázy Árpádné

Neki gondja van rátok (1Pt 5,7)

(Lelkészi beszámoló 2018-ról, képviselőtestületi ülés, 2019. 05. 07.)

Harminc évvel a rendszerváltozás után beleolvastam a húsz évvel és a tíz évvel ezelőttről szóló lelkészi beszámolóimba. Bevezetésként engedtessék meg, hogy most ezekből szemezgessek néhány kiragadott gondolatot.

Még gödöllői parókus koromban örömmel számolhattam be arról, hogy **1999-ben** elkészültek a leendő erdőkertesi protestáns templom tervei. Ezen felbuzdulva a gödöllői egyházi ingatlanok államegőrzésére is létrehoztunk egy külön egyesületet (az első befolyt összeg 115.500,- Ft). Élve az akkori technikai lehetőségekkel megkezdte működését a gyülekezet elektromos postaládája és honlapja a világhálón.

Tíz évvel később, a **2009-ről** szóló beszámolóban említésre került a gazdasági világválság, melytől hangos volt az akkori sajtó és a média. Egyházunkban több megemlékezést is tartottak a 25 évvel korábbi LVSZ budapesti nagygyűlésről (1984), melynek köszönhetően újabb rés keletkezett az évtizedekkel korábban kelet és nyugat között emelt és lebonthatatlannak tűnő falon. Ugyancsak abban az esztendőben kellett búcsút vennünk kerületünk három jeles papjától: Dr. Kerekes Károly O.Cist főapáttól,

Rázmány Csaba unitárius püspöktől és Dr. Lipp László rk. gyülekezetszervező lelkésztől.

Bence Zsófi testvérünket a nyár végén áldással bocsátottuk útra Nairobiba (Kenya), ahol az Ev. Külmissziói Egyesület égisze alatt végzett misszió szolgálatot. A küldetést gyülekezetünk 50.000.- Ft-tal támogatta.

Kérdőívek alapján elkészült a presbitérium által is jóváhagyott első gyülekezeti stratégiánk.

Kéri Ádám testvérünk nagy odaadással és szakértelemmel restaurálta a tanácstermünk falát ékesítő lelkészportrékat.

A 80. templomszentelési ünnepünkre pedig megjelent a Kelenföldi ízek című kiadványunk, mely első kiadása egy-kettőre elkelt, s amit nem sokkal később a második kiadás követett.

Visszaugorva a jelenbe, tavaly javarészt a migrációról, a terrorizmusról és keresztyénüldözésekről (legutóbbi: Srí Lanka, 2019. 04. 15., Húsvéthétfő) szóltak a szalagcímek. Egyházunkat még alapvetően a reformáció 500. évfordulójának úgymond lecsengése határozta meg. Gyülekezetünkben mi is több, e jeles évfordulóhoz kapcsolódó alkalmat tarthattunk (l. alább).

Beszámolom vezérigéjéül éppen ezért bátorításul és figyelmeztetésül Péter apostol leveléből választottam néhány verset (1Pt 5,7–11):

Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok. Legyetek józanok, vigyázzatok, mert ellenségetek, az ördög mint ordító oroszlán jár szerte, keresve, kit nyeljen el: álljatok ellene a hitben szilárdan, tudván, hogy ugyanazok a szenvedések telnek be testvéreiteken e világban. A minden kegyelem Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni. Övé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen

1) Néhány jelesebb és új alkalom

A tavalyi **ökumenikus imahéten** (vezérige: Jobbod, Uram, dicső az erőtől…, Uram. Jobbod kitűnik erejével… – 2Móz 15,6) gyülekezetünket Blázy Árpádné képviselte. Az alkalmakat minden este testvéri agapé követett. A gyűjtést a kárpátaljai magyar testvérek támogatására hirdettük meg (134.445.-Ft).

Május 14-én a Női- és a Férfikör **hajókirándulással egybekötött közös alkalma** bevezetéseként a kopaszi gáti rendőrőrsön dr. Fekete Tamás testvérünk tartott igen érdekes előadást a magyar vízi rendészet történetéről.

Szeptembertől Komáromi Benedek testvérünk személyében újabb **hatodéves** került gyülekezetünkbe. Az Isten-tiszteleteken és gyülekezeti al-

kalmakon kívül a nálunk töltött 10 hónap során a gyakorlati ismeretek szerzésén túl átvettük a **családi istentiszteletek** szervezését és tartását is. Itt mondok köszönetet azon ifis, cserkész és gyülekezeti tagoknak, akik rendszeresen közreműködtek és segédkeztek ezen alkalmakon.

Negyedszázados hűséges szolgálata után szeptember 30-án búcsúzott el a szomszédos református gyülekezetétől, **Takaró Károly ny. tábori püspök**. Az ünnepi alkalmon többen is részt vettünk gyülekezetünkből.

Októberben egy új kör alakult: az **Apakör**, amelyhez eddig 6–8 édesapa csatlakozott. A kéthavonta sorra kerülő alkalmakon kezdő témául a kisgyermeknevelés különböző alapelveiről, illetve a családban betöltött különböző szerepekről beszélgettünk.

2) Gyülekezeti szolgálat

Hitoktatás

Tavaly tavasszal 12 gyermeket oktathattam heti 6 órában: a Szent Imre Gimnáziumban (7. és 9. osztályosok), ill. az Ádám Jenő Általános Iskolában (4., 5., 6. és 8. osztályosok).; ősztől folytatólagosan heti 5 órában 9 gyermeket a Szent Imre Gimnáziumban (5. és 10. osztályosok), ill. az Ádám Jenő Általános Iskolában (4., 5., 6.).

Emellett két felnőtt testvérünket is felkészíthettem a konfirmációra.

Ifjúsági munka

Örömmel jelzem, hogy a **kisifisek** komoly érdeklődést mutatnak a Biblia tanulmányozására. Így egy-egy izgalmas téma megtárgyalásán túl gyakran került megbeszélésre egy-egy őket foglalkoztató bibliaszakasz.

A **Felnőtt ifjak** alkalmain befejeződött a Bergman-sorozat, melyet további neves filmalkotások követtek.

A Felnőtt ifjak és a Kisifi közös **tanévvégi kirándulását** a szigethalmi Emese Park – Középkori múzeumfalvába szerveztük (június 2.).

Bibliaórák

A **keddi bibliaórán** új sorozatba kezdtünk. A vágy-kívánság-gerjedelem-vonzalom (concupiscentia) bibliai kifejezéssel kapcsolatos igeverseket vesszük sorra, hogy Luther ezzel kapcsolatos reformnézetét még jobban megérthessük.

A **bibliaiskolában**, befejezve a *Heidelbergi disputa* (1518) tételeit, **Luther** *Lipcsei vitatételeivel* (1519) kezdtünk el ismerkedni.

Izgalmas előadások hangzottak el a **Férfikör** (FÉK) hétfő esti havi alkalmain (néhány témakör: Dr. Halászlaki Csaba: *Orvosetikai kérdések;* dr. Galli István és kedves felesége, Katika: *Eutanázia;* dr. Csaba László testvérünk: *Luther és Augustinus vitája;* Dr. Kroó Norbert akadémikus kutatófizikus: *Tudomány, Biblia és hit*).

Külön köszönet az **IFA** tagságának, akik immár hetedik éve töretlenül végzik lektori szolgálatukat. A vasárnap igéjéről való együttgondolkodásunk – nem titok, igazi igei előkészületet jelent az adott vasárnapra.

Évtizedek óta végzi fáradhatatlanul szolgálatát Győriné Dr. Drenyovszky Irénke néni vezetésével gyülekezetünk **imaközössége**. A havi alkalmakon túl minden vasárnap a 10.30-as Isten-tiszteletet megelőzően is összegyűlnek a testvérek imaközösségre az Ordass-irodában. Dr. Asztalos György missziói munkatársunk pedig a presbiteri ülések előtti imaközösséget szervezi nagy hűséggel. Hálás köszönet Nekik mindezért!

Egyéb

Nagy köszönet illeti a tavaly kibővült látogatói csoport tagságát is. Szolgálatuk igazi segítséget jelent a **pásztori munkában.** Már korábba is jeleztem, hogy a lelkigondozói beszélgetésekre egyre nagyobb az igény. Időnkhöz mérten e fontos szolgálati területnek is igyekeztünk mi, lelkészek eleget tenni.

Őszi szeretetvendégségünkön (október 27-én) a *Reformáció 500* című sorozatunk folytatásaként *A Szepesség evangélikus hagyományai* címmel az Evangélikus Országos Levéltár vezetője, Czenthe Miklós tartott izgalmas előadást.

November 28-án a **bibliaiskola** keretén belül közös alkalmat tartottunk a **teológia kihelyezett homiletikai szemináriumának hallgatóival**. Egy teológus igehirdetésének meghallgatását követően az elhangzottakat közösen értékeltük ki.

Honlapunk és Facebook oldalunk naprakész gondozása is időigényes elfoglaltság. E területeken azonban még egész biztos van mit fejlődnünk!

3) Külső alkalmak

Február elején (január 31–február 7.) részt vehettem München-Pullachban a Német Egyesült Evangélikus Egyházak **(VELK)** *Lebenswenden im Film* (Filmes életfordulatok) című sokszínű tanulmányi kurzusán.

Február végén (27-én) *A reformáció kezdetei Budán* címmel tarthattam vetítettképes előadást a **budavári gyülekezetben.**

A 2017 őszi **Biblia-kiállítás** anyaga, mely 14 darabjának fotója díszítette tavalyi gyülekezeti naptárunkat, *Az Írás, ami összeköt* címmel újra kiállításra került márciusban (március 19–április 4. között) az **Újpesti Kulturális Központ Új Galériájában.**

Meghívásra **vendégszolgálatokat** végezhettem (május 22. ill. június 17.) segédlelkészi éveim állomáshelyein, Kötcsén és Siófokon.

Szeptember és október hónapokban

áhítatokkal szolgálhattunk a Szent Imre Kórház pszichiátriai osztályán.

Az év során a szokottnál többször is szerepelhettünk a **DUNA TV** *Hajnali gondolatok* című műsorában (március 11., 15. és 21., június 28., július 14., 27., augusztus 1., 17. és 25.).

4) Zászó

Ezúton is hadd köszönjem meg minden Testvérünk gyülekezetünk iránt tanúsított **szeretetét és hűségét**. Amennyiben esetleg valamit elrontottam vagy elmulasztottam, azért a Mindenható kegyelmében és a testvérek szeretetében bízva szíves elnézést kérek.

Kérem továbbá gyülekezetünkért mondott további imádságaikat és áldozatvállalásukat!

Végül, mint mindig, egyedül Megváltó Urunké legyen a hála és a köszönet mindazért a sok jóért, amiben részeltetett bennünket 2018-ban.

Minden gondotokat őreá vessétek, mert neki gondja van rátok!

■ Blázy Árpád

Böjti sorozat

Passió – János szerint

Az idei böjti időszakban 5 szerda esti Isten-tiszteleten készültünk Jézus Krisztus kereszthalálának és feltámadásának ünneplésére. Az igehirdetés sorozat alapigéit lelkészünk, Blázy Árpád állította össze János evangéliumából, művészeti vezetőnk és kántorunk, Németh Sándor vezetésével pedig vendégzenészek és énekesek szolgáltak és gazdagították együttléteinket.

A negyedik evangéliumból olyan epizódok és történetek kerültek elénk, melyek a másik három evangélista szerinti beszámolókban nem fordulnak elő. Ezt a körülményt egyesek néha szélsőségesen magyarázzák, mondván hogy János ezért „nem számít". Mások viszont arra emlékeztetnek, hogy ő volt az egyetlen egész biztosan szemtanú az evangéliumot lejegyzők közül. Következzék most az elhangzott igehirdetések rövid eszszenciája!

1. Jézus és tanítványai (Jn 13,1–20; Blázy Árpád)

János evangélistánál Jézus küldetése a fontos, érdekes módon nála nincs szó jászolról, kisdedről, sőt még az utolsó vacsoráról sem. A lábmosásról azonban csak ő tudósít. Jézus e tettével példát adott akkori és mai tanítványainak. Péter és Júdás magatartása kérdés elé állított bennünket, vajon elfogadói vagyunk-e annak, amit Jézus tesz, vagy fenntartásaink vannak-e, esetleg egyenesen megtagadjuk, mi több eláruljuk őt?

2. Az Új parancsolat és a Pártfogó (Jn 13,31–35, 14,15–21; Gáncs Tamás)

Ebben a parancsolatban nem a szeretet az új, hanem az, hogy ahogyan Jézus szeretett, mi is úgy szeressük egymást, és akkor mindenki megismeri: Jézus tanítványai vagyunk. Ebben segít a Szentlélek, akit Jézus megígér. A 11 tanítvány között középen, és a 11-ik kerületiek szeretetköre középpontjában is: Jézus áll. Egyedül ezen a helyen szólítja „Fiacskáim"-nak a tanítványokat. Ezt a szót két nagyon fontos esetben használta a zsidó családfő: a húsvéti vacsorán, és halála előtt szeretteitől búcsúzva. Ezen az estén különösen szép volt énekelni a 121-ik éneket: Tartsd oda hunyó két szemem elé Szent keresztfádat! Mutass ég felé!

3. Jézus Annás és Kajafás előtt (Jn 18,12–28; Komáromi Benedek hatodéves teol. hallgató)

A történet szereplői az egész társadalmat jelentik, minden embert. Nemcsak Péter tagadja meg Jézust, nemcsak Júdás árulja el, hanem a másik tanítvány is, akinek a nevét sem tudjuk. Bűnbánattal kell elismernünk, hogy mi magunk is sokszor ezt teszszük ma is, amikor gúny tárgya a keresztyénség, és hallgatunk, nem szólunk. Vagy amikor valakit igazságtalanul rágalmaznak. Jézus bocsánatát kell kérnünk a múltunkra, és Lelkét, hogy ezután elkerülhessük a tagadást, vállaljuk Urunkat minden élethelyzetben.

4. Pilátus kiszolgáltatja Jézust (Jn 19,1–16; Blázy Árpádné)

Munkácsy Mihály Ecce homo c. képén sokféle alak látható. A történelem legnagyobb perében Pilátus és Jézus állnak szemben egymással. Jézus megmutatta hatalmát, ezt utólag sokan látták. Ott vannak Jézus ellenségei is, akik a törvényükre hivatkozva követelik Jézus halálát. Pedig ő azért jött, hogy életet hozzon. Eltűri értünk a gyalázatot. Hogyan viszonyulunk a „gyenge" Jézushoz? Át kell gondolnunk Jézus szenvedéstörténetét. Pál biztat, hogy az igazság koronája el van téve mindazoknak, akik várva várják az ő megjelenését (2Tim 4,8).

5. Jézus megfeszítése (Jn 19,17–27; Török Zoltán ref. lelkipásztor)

Ki volt az, akit Nagypénteken megfeszítettek? Nem az, akinek Pilátus írta, az sem, akinek a zsidó vezetők átírni akarták, de nem is csupán hasonló volt Istenhez, ahogy a tévtanítók a történelem során újra meg újra megpróbálják csökkenteni Krisztus jelentőségét, hanem tökéletesen egy az Istennel. Ahogy Tamás is felismerte: Én Uram és én Istenem, és ahogy a magdalai Mária szólította: Mester! Ki nekem ma Jézus Krisztus?

■ Asztalos György (presbiter)

Beszámoló a ceglédi egyházkerületi napról

Gyülekezetünk 28 főnyi csoportja nagy örömmel utazott május 11-én Ceglédre. Útközben énekeltünk és felolvastuk az Útmutató napi igéit. Volt, aki izgatottan készült, hiszen vendégként jelentkezett be régi gyülekezete tagjai közé. A város főterén álló református nagytemplomban kezdődött az alkalom, és az összegyűltek majdnem meg is töltötték ennek a hatalmas épületnek a földszintjét.

Nyitóáhítat (Fabiny Tamás): Délelőtt, a köszöntések után egyházkerületünk püspöke igehirdetését hallgattuk meg. Erről egy testvérünk így ír: Számomra fontos volt püspök úr prédikációjából, hogy a feltámadt Úr Jézus Krisztus zárt ajtók ellenére megjelent középen a tanítványok között. Adja Isten, hogy így legyen egyéni, családi és gyülekezeti életünkben is, Ő legyen mindig középen!

Jól összecsengenek ezzel egy másik testvérünk mondatai: Szeretek „középen állni". Örülök, hogyha figyelnek rám. De szenvedő, betegséggel küzdő helyzetben nem olyan egyszerű ez. Jó volt hallani az igehirdetések lényegét: ne én, hanem Jézus álljon középen. Imádságom is erről szól: Krisztusom, állj nálunk is a figyelem középpontjában.

Ingeborg Synøve Midttømme norvég püspöknő a „Jézus szombaton gyógyít" (Lk 6,6-11) történet alapján a következőket helyezte a szívünkre (az angol nyelvű beszédet Pap Kinga Marjatta tolmácsolta):
- Szombaton jót tenni, vagy nem tenni semmit (azaz rosszat tenni).
- Jézus szavai ezt jelentették a sorvadt kezű embernek: számkivetettből állj középre, ne rejtőzz el Isten elől!
- Jézus példát akart adni, hogy ő mindenkiért jött, ezért gyógyított nyilvánosan.

A délben kezdődött választható csoportbeszélgetések közül négyet említünk:

1. Szólj be a (két) püspöknek (két testvérünk ezeket írja):
a. Tamás püspök bevezetésként többek között az alábbi hármat is kérte a beszólások kapcsán:
- ne legyen gyűlöletkeltő,
- ne legyen sanda szándékú,
- és ne legyen méltatlan.

Örökítsük meg e hármat így kommen-

tár nélkül, szikár tényként, hogy 2019 tavaszán ezt hirdette a püspökünk. Aki érti, az érti, aki nem, az nem.
„És amint szeretnétek, hogy az emberek veletek bánjanak, ti is úgy bánjatok velük!" (Lk 6,31).
Kyrie eleison, mondhatjuk önmagunkkal szembesülve. Mint ahogy elég ijesztő kérés az, hogy „És bocsásd meg vétkeinket, Miképpen mi is megbocsátunk az ellenünk vétkezőknek...". A vétkeinket Jézus a homokba írja.
„Tartsátok és tegyétek meg tehát mindazt, amit mondanak, de tetteiket ne kövessétek, mert mondják ugyan, de nem teszik." (Mt 23,3).

b. Örültünk, hogy a csoportos alkalmon püspök úr határozott válaszában írásbeli nyilatkozatukra hivatkozott, miszerint a Magyarországi Ev. Egyházban nem lehet lelkész, aki homoszexuális. Ez, összevetve a skandináv sajnálatos helyzettel, tapsot váltott ki a hallgatóságból.

2. Bibliatanulmányozás Timothy Keller nyomán (Győri Péter Benjámin)

Az elején kiderült, hogy szinte mindannyian a Biblia, és nem T. K. miatt választottuk ezt a csoportot.
A mai korban egyesek bezárkóznak az ige mellett, mások igazodnak a megváltozott világhoz, mert most már az emberek többsége ilyen. Ezek helyett maradjunk középen, ahol az evangélium van! Vegyük egyszerre komolyan Istent és azokat, akikhez küldettünk!
Ahogy egy kis gyermek, aki az óvodában játszik, de amikor megjelenik az ajtóban az édesanyja vagy az édesapja, mindent odahagyva, boldogan repül a karjaiba.
A vallásosak Isten büntetésétől félve, vagy jutalmat remélve, a hitetlenek a jogszabályoktól tartva, vagy büszkeségtől hajtva élnek. Ez majdnem ugyanaz. A tékozló fiú(k) példázata azokról szól, mindkettő ilyen, akik azt hiszik, hogy nincs szükségük Istenre.
Meg kell változnia az alapvető működési logikánknak, nem kicsit jobban kell csinálni, mint ahogy eddig csináltuk, hanem evangéliumra van szükségünk, elfogadni, amit Isten tett értünk Jézus Krisztusban.
Mikor a hetvenkét tanítvány visszatért, örömmel mondta: Uram, a te nevedre még az ördögök is engedelmeskednek nekünk! Ő pedig ezt mondta nekik: Íme, hatalmat adtam nektek ... inkább annak örüljetek, hogy a nevetek fel van írva a mennyben (Lk 10:17-20).
Vagyis az evangéliumnak örüljetek, annak, amit én – Jézus Krisztus – tettem értetek!

3. Mit jelent hollandként élni Magyarországon

25 km-es körzetben több száz hol-

land család lakik, akik a 11 református templom helyett az egy evangélikust választották ki arra, hogy saját istentiszteletet tartsanak. Az evangélikus és a holland liturgia összedolgozásával külön rendet alakítottak ki, magyar evangélikus igehirdetővel, és olyan énekekkel, amit mind a két felekezet ismer.

A beszélgetést Wilderné Bihari Beátával folytatta Réthelyi Orsolya, Beáta férje és kislánya, valamint egy nyugdíjas holland kántor, magyar felesége és érettségiző fia vettek részt a beszélgetésen, rajtuk kívül 5-6 holland volt ott. A kántor fia segítségével állította össze az előbb említett énekszám jegyzéket.

Meghatott az a vágy, ami a közismerten vallástalan Hollandiából ide költözött embereket istentisztelet szervezésére késztette. Az a vágy, hogy gyermekeik anyanyelvükön is dicsérhessék Istenünket, bár már jól értik a magyar nyelvet is. Örültem, hogy az ökumené jegyében az evangélikus templomban találtak otthonra.

Nem volt elég idő a kérdezősködésre, jó lenne többet tudni róluk. Ha egyszer szolgálatra hívnánk őket, nekünk is épülésünkre szolgálna.

Vasárnap reggel ezzel az énekkel ébredtem: *Csak az Úrnak nagy kegyelme, hogy még nincsen végünk – száz veszéllyel utunk telve, nincsen erőnk nékünk, csak az Úrnak nagy kegyelme, hogy még nincsen végünk.*

4. Bűn és betegség kapcsolata a zsidóságban (Kőszeghy Miklós)

Több Ószövetségi példát hozott, majd zárószóként Jézus szavai hangzottak el, melyet tanítványainak adott válaszként, amikor a születése óta vak emberrel kapcsolatban kérdezték: „Ki vétkezett, ez-é vagy ennek szülei, hogy vakon született?” „Sem ez nem vétkezett, sem ennek szülei; hanem, hogy nyilvánvalókká legyenek benne az Isten dolgai.” (Jn 9,3)

Kérdésekkel indultam tovább:

– Miért vannak betegségek? A bűn következménye? Az engedetlenség miatt enged bele Isten? Valamit meg akar tanítani rajta keresztül? Vagy csak megállít, mert rossz irányba megyek? Figyelmeztetés, vagy a hatalmát akarja megmutatni?

– Meglátom-e a betegségben is az Ő szeretetét, az Ő áldott keze munkáját? Tudok-e akár úgy tekinteni rá, hogy értem van, mert Ő többet és jobbat akar adni? Tudom-e Sidrákkal, Misákkal és Abednégóval vallani a legna-

gyobb bajban is, hogy „a mi Istenünk, a kit mi szolgálunk, ki tud minket szabadítani ... de ha nem tenné is..."

– A betegségek mindig Isten dicsőségére irányítják a figyelmet? Azokét is, akik elszenvedői, és azokét is, akik számára „csak" láthatóvá válnak „az Isten dolgai"?

– Ki előtt ragyog fel Isten dicsősége? Előttem, aki benne szenvedek, vagy az előtt, aki lát engem? Felragyog-e az előtt, aki engem lát szenvedni? Tudom-e Őt dicsőíteni azzal, ahogy hordozom? Tudom-e akkor is hálával fogadni, ha másért szenvedek, mert eszközzé lettem az Isten kezében?

– Fel tudom-e fogni a meghalást úgy, ahogyan Pál apostol: nekem az élet Krisztus, és a meghalás nyereség.

Záró istentisztelet (Gáncs Tamás, szintén Lk 6,6-11 alapján): Jézus szombaton gyógyított, vasárnap támadt fel. Életét adja barátaiért. Mit tegyünk Jézussal? Isten országának az alkotmánya a szeretet. A szeretet törvénye erősebb a törvény szereteténél. Bárka közösségek: Hívd meg inkább a szegényeket! Isten országa közöttetek van. Jó nekünk itt lennünk. Nem ez a hegy, hanem a másik. Nem a széles, hanem a keskeny út az útja. Sebeink, hiányaink velünk vannak. Nemcsak a kereszt, de a sír is üres. Ki hol áll most? Egy biztos, válaszolnunk kell: Mit tegyünk Jézussal? Feltámadt. Bár az ajtók zárva voltak, megállt középen és azt mondta: Békesség néktek!

A főtéren, ragyogó napsütéses meleg időben babgulyást kaptunk ebédre, köszönjük a vendéglátók szerető gondoskodását.

A hazaúton átélt csodáért én is nagyon hálás vagyok Istennek: Amikor Vecsés keleti határánál a buszunk egyik bal hátsó kereke előregurult, de a másikat sem tartotta már egyetlen csavar sem, akkor az elszabadult kerék nem ütközött senkivel, hanem szépen kikötött a jobb oldali árokban, nem tértünk át sem a szembejövő sávba, de nem is borultunk fel, és senkinek sem történt baja.

Nagy érték volt számomra az együttlét és csodát átélt utazásunk 28 gyülekezeti testvérrel.

Köszönjük Bencze Imréné, Drenyovszky Irén, Mádyné Kata, Prőhle Péter és Zacher Edina írásait.
Összegyűjtötte és kiegészítette: Asztalos György

Hétvége Piliscsabán

Nagy izgalommal készültünk Piliscsabára, a konfirmációs hétvégére. Az idő nem volt valami jó, de a hangulat annál jobb. Alighogy megérkeztünk, máris felhangzott a kiáltás: Vacsi!!!!, amit aztán még számos felkiáltás követett. Sokat énekeltünk, és mivel német fiatalok is voltak, az ő tiszteletükre német és angol ifjúsági énekeket is tanultunk. A legjobban a reggeli énekes ébresztés tetszett, illetve a játékok, az ismerkedés. Számos barátot szereztünk, ki jobbkezest, ki ballábast, amit a vicces ismerkedős játéknak köszönhettünk. A szombat esti koncert kicsit hangosra sikeredett, Pannának a feje is megfájdult. Nagyon jól éreztük magunkat, reméljük jövőre lesz majd hasonló, de akkor már mint kisifisek vehetünk részt rajta.

■ Fejér Orsolya
■ Körmendi Tóth András

Konfirmációs beszámoló: Baranyai Erik Szindbàd, Bilsiczky Àdám, Berczeli Luca Lili, Körmendi-Tóth András, Blàzy Àrpàdnè,Fejér Orsolya, Missura Màrta Panna.

SzabadulóÓra – avagy tavaszi walkshop

A Budapesti Evangélikus Egyetemi Gyülekezet és a Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet e félévi közös alkalmai SzabadulóÓra néven várták az érdeklődőket, a csütörtök esték házigazdái Gombkötő Beáta, Gáncs Tamás és László Dávid voltak. Az összejövetelek célja az egyetemi gyülekezetben évek óta az, hogy a résztvevők szabadon elmélkedjenek, vitatkozzanak hitbéli, vallási kérdésekről, továbbá, hogy a Bibliával kapcsolatban a szövegértési képesség is felnőtté váljon, ugyanis a szentírási szövegeket illetően az olvasók absztrakciós készsége sokszor gyermeki szintű, gyakran csak a megtanult magyarázatok érvényesülnek a textusok vonatkozásában. Ezen gyakorlatok módszere a félévben a „walkshop" volt, mikor is séta közben, párokban vagy kis csoportokban, majd ezt követően közösen vitattuk meg a téma kapcsán megadott kérdéseket. A szemeszter a szabadság kérdését járta körül hétről-hétre, bibliai, filozófiai, irodalmi példákon, szövegeken keresztül. A vallásban sokszor szabályokat, törvényeket látunk, de ritkán gondolkodunk el azon, hogy szabadságot is adhat-e a vallás vagy a hit. Szabadok vagyunk-e egyáltalán? Feltesszük-e magunknak ezt a kérdést? Ha szabadok vagyunk, mire van szabadságunk? Ha szabadok vagyunk, élünk-e a szabadságunkkal? Merünk-e szabadok lenni? Szeretnénk-e egyáltalán szabadok lenni, vagy azt szeretnénk, hogy mások – esetleg a Gondviselés – döntsenek helyettünk, vagy gondoskodjanak rólunk? Ha azt mondjuk, Isten a szabadsággal ajándékozta meg az embert, miért várnánk tőle bármi egyebet vagy többet? Ha Isten szabadságot ad az embernek, azzal kulcsot ad mindenféle zárba. De ki kell-e nyitni minden ajtót? Ha nem, honnan tudjuk, melyik ajtót nyissuk ki?

A szabadság bizonytalansággal és kockázatvállalással jár. Benne van a rossz döntés kockázata és felelőssége – sőt, a felelősségáthárításé is, ami már az édenkerti történetben megjelenik. Ezen az áron is szeretnénk szabadok lenni? Ha igen, mi a szabadság határa, meddig terjed a szabadságom? A másik ember szabadságáig? Ha addig vagyok csak szabad, ameddig a másik embert nem korlátozom, az igazi szabadság-e? Lehetek egyáltalán egy emberi közösségben, társadalomban teljesen szabad? Ilyen és ehhez hasonló kérdéseket vitattunk meg, például a szólásszabadság, a tolerancia, vagy a szexuális szabadság témáit illetően.

A felvetett kérdésekre nincs feltétlenül egyfajta, egyértelmű, minden korban érvényes válasz, éppen ezért ismételten fel kell tennünk őket. Hankiss Elemér úgy vélekedett, hogy minden nap újra kell gondolni a kérdéseket, és keresni kell rájuk – önmagunkban, a Bibliában, a hitünkben – a válaszokat. Nagyon remélte azt is, hogy az egyház a jövőben a „bátor kérdéseknek a kérdező egyháza" lesz, segítve a hívőket abban, hogy keressenek és találjanak válaszokat. Azt hiszem, mi igyekeztünk ezen az úton haladni.

■ Galambos László

Kirchentag 2019

"Miben bizakodtál?" (2. Királyok 18,19) a vezérigéje az idei Kirchentag-nak, amire június 19-23. között Dortmundban kerül sor. A szervezők szerint különösen fontos ez a téma napjainkban, amikor az élet több területén is bizalmi válsággal nézünk szembe. Az istentiszteletek – nyitó- és záróistentiszeletek, és a naponkénti bibliamagyarázatok – mindegyike a bizalom témáját járja körül, egy-egy bibliai hely alapján, a kérdést olyan különböző oldalakról közelítve meg, mint "bizalom Istenben, aki feltámasztja a halottakat" (2 Korintus 1,8-11), "a te hited (bizalmad) megtartott téged" (Lukács 7, 36-50), a bizalom krízise (1 Mózes 22,1-19), vagy megtanulni bízni (Márk 16,14-15).

Mint mindig, természetesen rengeteg más programot is kínál ez a pár nap; pódiumbeszélgetések, kulturális és sportprogramok, koncertek, lehetőség a lelkigondozásra, közös játék, és sok minden más teszik színesebbé a német egyháznak ezt a jelentős eseményét.

Forrás: https://www.kirchentag.de/programm/losung/losung_2019/

Mini világtalálkozó Wittenbergben

Március első felében a világ öt földrészéről evangélikus lelkészek érkeztek a reformáció fellegvárába, hogy részt vegyenek egy, az LVSZ által szervezett kéthetes nemzetközi Luther-szemináriumon. A találkozó során a reformátori iratok tanulmányozásán túl alkalom nyílt arra is, hogy a meghívottak testközelből ismerkedhessenek meg többek között a reformáció bölcsőjének nevezetességeivel.

Csoportkép Bora Katalin gotai sírjánál

A szemináriumra, mely Luther teológiájának etikai és szociális vonatkozásai címmel lett meghirdetve, a huszonkét résztvevő – a témavezetőkkel együtt – öt földrészről és tizenkilenc országból érkezett: Ausztráliából, Indonéziából, Indiából, az afrikai Libériából, Kamerunból, Tanzániából, Zimbabwéből és Dél-Afrikából, a dél-amerikai Suriname-ból és Chiléből, az Egyesült Államokból, valamint az öreg kontinensről, Svédországból, Észtországból, Dániából, Franciaországból, Németországból, Szlovákiából és Magyarországról.

A Dar es-Salaam-i Tumaini Egyetem dékánja, Dr. Hoyce Jacob Lyimo-Mbow, valamint a pozsonyi Comenius Egyetem evangélikus fakultásának professzora, Dr. Ľubomír Batka vezetésével Luther több jól és kevésbé ismert irata, prédikációja, írásmagyarázati munkája került terítékre, igazán színes és izgalmas témaköröket érintve. Előkerült többek között a hit és szabadság, a kettős birodalomról szóló tanítás, a bibliafordítási szempontok, a keresztyén etika, a szolidaritás és oktatás mellett a nemek kérdése ugyanúgy, mint a szenvedés témaköre, vagy a háború és a katonai szolgálat keresztyén megítélése. A kiválasztott művek ol-

vasásán és értelmezésén túl legizgalmasabb talán mindig azok aktualizálása volt. A reformátori gondolatokat továbbgondolásra sarkalló reflexiók, vélemények alapján olykor izgalmas viták kerekedtek a csakugyan különböző háttérből és kultúrából érkezők között. Egy-kettőre gyakori szófordulattá váltak az in my context (az én kontextusomban, értelmezésemben) és az in my country (az én országomban) kezdetű mondatok.

A feszes programot Wittenberg nevezetességeivel való ismerkedés, vidéki gyülekezet-látogatás, kirándulás Lipcsébe, Gotába tarkította. Mindannyiunk számára életre szóló élményt jelentett Bach templomában a lipcsei Tamás kórus által tartott egyházzenei hangverseny. Emlékezetesek maradnak továbbá a „nemzeti vacsorák" gasztronómiai különlegességei, melyek által egy-egy távoli ország ételkülönlegességét kóstolhatták meg az idővel testvéri közösségé összekovácsolódott résztvevők.

A két hét során lehetőség nyílt arra is, hogy ki-ki 15-15 percben bemutassa saját országát, egyházát és gyülekezetét. Emlékezetes marad a 35 évvel ezelőtti, 1984-es budapesti LVSZ nagygyűlésre történt utalásom. Kivetítve Kibira (Tanzánia) és Káldy püspökökről akkor készült közös fotót, tanzániai témavezetőnk, Hoyce sírva fakadt a meghatódottságtól.

Be kell vallanom, magam sem gondoltam volna előre, hogy a szeminárium során újra a budapesti világgyűlést megelőző evangélikus világifjúsági találkozónak mini változatát élhetjük majd át a lelkésztársakkal. Ahogy annak idején, most is igazi testvéri barátságok szövődtek. Ehhez még csak annyit, hogy a budapesti nagygyűlés sportcsarnokbeli díszletének egyik zászlóját azóta féltve őrzöm (lásd fénykép!). Hálás köszönet a lehetőségért, a wittenbergi stábnak pedig a nagyszerű rendezésért!

■ Blázy Árpád

Az LVSZ zászlók egyike

Timothy Keller: **Gyülekezet a központban. Evangéliumi szolgálat a városban.**
Harmat – Kálvin – Luther, Budapest, 2019.
Fordította: Győri Péter Benjámin

Első alkalommal jelent meg könyv a három legnagyobb protestáns kiadó közös kiadásában. A sokak által szinte sztárként tisztelt amerikai református lelkész, Timothy Keller több évtizedes gyülekezeti lelkészi tapasztalataira épít a majdnem 500 oldalas könyvben, ami, bár első sorban missziológusok és gyülekezetplántálók számára íródott, sok olyan kérdést és témát vet fel és jár körül, ami mindenki számára izgalmas lehet, akinek szívügye a helyi gyülekezet – és így a tágabb egyház – nemcsak túlélése, hanem növekedése.

Amint az alcím mutatja, a könyv középpontjában a (nagy)városi gyülkezet áll, hiszen Keller New York-ban, "Amerika egyik legkevésbé egyházias, legszekularizáltabb városában" kellett, hogy megtalálja a kulcsot egy élő és növekvő gyülekezet életéhez. "Mi a titka?" – kérdezték sokan, és erre a kérdésre próbál meg választ adni a könyvben. "Nagyon sokat és keményen gondolkodtunk, hogy az evangélium karakterét és jelentését megértsük, és aztán ugyanilyen sokat és keményen, hogy New York városának kultúráját, a velünk élő keresztények és nem keresztények érzékenységét ugyancsak megértsük, valamint hogy feltérképezzük a belváros érzelmi és intellektuális tájképét." Ennek a kemény gondolkodásnak a folyamatát és eredményét összegzi a könyv három részben, harminc fejezetben. Ajánlásként álljon itt még két idézet, felhívásként "kemény gondolkodásra" – akár a kelenföldi evangélikus gyülekezetben is.

"Az a világ, amelyben a nyugati kereszténység élt, amelyben a kultúra a hagyományos kereszténység felé hajlott, többé nem létezik."

"Ha az evangéliumot a maga teljességében kifejtik és alkalmazzák egy gyülekezetben, akkor az a gyülekezetet egészen kivételessé teszi."

■ B. Dóra

Hírek, események

Április első szerdáján a hatodévesek negyedik konzultációja keretében Blázy Árpád tartott áhítatot az aznapi igéről (Jn 15,9–17), *Jézus Új parancsolatáról* **hittudományi egyetemünkön**.

Április 7-én tartottuk idei **áldozati** vasárnapunkat. A gyűjtés eredményeként 2,4 millió forint gyűlt össze, melyet a lelkészi hivatal felújítására, korszerűsítésére fordítunk.

Április 8-án a **Wesley János Lelkészképző Főiskola** meghívására Gáncs Tamás lelkészünk *Miért éppen Mária Magdolna?* címmel tartott előadást a metodista teológushallgatóknak.

Idén Nagypénteken mindannyiunk nagy örömére a lektoraink a Kisifi tagjaival karöltve vettek részt a **passióolvasásban**.

Konfirmandusaink április 26–28. között Blázy Árpádné vezetésével egyházmegyei **konfirmandus hétvégén** vettek részt Piliscsabán.

Április 28-án délután, a Budai Ciszterci Szent Imre Plébánia **fiatal házasok körének** vendége volt Gáncs Tamás lelkészünk, aki a *Húsvét koronatanúja?* címmel vezetett beszélgetést.

Szintén április 28-án, a **DUNA TV ifjúsági műsorában** lelkészünk, Blázy Árpád tartott rövid ismertetőt Raksai Rakssányi Dezső *Hitetlen Tamás* című kelenföldi oltárképünkről.

Ugyancsak április 28-án volt templomunkban **hatodévesünk, Komáromi Benedek** teológiai hallgató „vizsga-istentisztelete", amit május 5-én a Bethlen Gábor Általános Iskola és Gimnáziumban a „vizsgatanítás" követett.

A tavasz folyamán a **Férfikör** alkalmain dr. Németh Gábor *A teremtés három napja – ahogy a tudomány látja* és dr. Draskóczy István *Magyarok Európa egyetemein a reformáció előtt* címmel tartottak igen érdekes és tartalmas vetített képes előadást.

Május 7-én tartotta meg ülését a **képviselő-testület,** ahol a lelkészi beszámolók mellett a diakóniai, missziói, ifjúsági, egyházzenei munkaágak vezetői, valamint a KelenZöld csoport tagjai is tájékoztatták a testületet az előző éves szolgálatukról és terveikről. A képviselő- testület döntött az Újbuda önkormányzatától kapott 15 millió forintos beruházási támogatás felhasználásáról is, melyekből gyülekezetünk az alagsori közösségi helyi-

ségeket újítja fel a nyári és őszi időszakban.

Május 8-án tartotta soron következő ülését a **Budai Evangélikus Egyházmegye közgyűlése.** Gyülekezetünkből Ittzés András, Schermann Ákos, Egerszegi Béla és Gáncs Tamás voltak jelen.

Május 18-19-én tartottuk az idei **konfirmációt**. Felkészítőjük ezúttal is Blázy Árpádné volt. Konfirmandusaink: Baranyai Erik Szindbád, Berczeli Luca Lili, Bilsiczky Ádám Gábriel, Fejér Orsolya, Körmendi-Tóth András, Missura Panna Márta. A Mindenható Isten áldása kísérje őket továbbra is életútjukon, szeretteikkel együtt!

Május 22-én a Gaudiopolis Békásmegyeri Evangélikus Szeretetházban köszöntötte **dr. Takácsné Kovácsházi Zelma** lelkésznőt, nyugalmazott teológiai tanárt Gáncs Tamás lelkészünk. Zelma néni 75 éve konfirmált templomunkban.

Kézimunkázni tudó testvéreink segítségével ismét elkészítettük a Deák téri Evangélikus Gimnázium ballagó diákjainak hímzett tarisznyáját. Köszönet Asztalos Györgynének, Buchan Gyöngyinek, Bujákiné Szántó Zsófiának, Gebe Andrásnénak, Mády Rezsőnének, Török Lajosnak, Zacher Enikőnek és Blázy Árpádnénak.

Május 28-án vendégül láttuk a **székesfehérvári** bibliakörös testvéreket, akikkel az egész napos program keretében a Nemzeti Múzeumban látogattunk, ahol megtekintettük „Az ismeretlen Görgei" című időszakos kiállítást.

Június 1-én tartottuk meg templomunkban idei **Orgonaünnepünket**. Az ünnepi hangversenyen gyülekezetünk ének- és zenekara szolgált. Orgonán közreműködött: Pál Diana orgonista-kántorunk. Elhangzottak Händel, Haydn, Torelli és Sulyok művei.

Június 14-én a Középkör vendége volt **dr. Szabó B. András,** lelkész, egyetemi adjunktus, a Melanchton Evangélikus Szakkollégium igazgatója, aki a Pénz etikája címmel tartott bevezető előadást. A Középkör a 2018/19-es tanévben Jézus példázataival foglalkozott, többször alakult ki vita a keresztény gazdaságetika kérdései körül.

A Felnőtt ifjak és a Kisifi közös **tanév végi kirándulásának** (június 15.) úti célja ezúttal Esztergom lesz.

Régi hagyomány felelevenítésére kerül sor egyházmegyénkben. **Szószékcsere** keretében június 23-án a 10.30-

as istentiszteletünkön Endreffy Géza, budaörsi lelkész hirdeti majd Isten igéjét, gyülekezetünket pedig ugyanekkor a Budaörsön 10 órakor kezdődő istentiszteleten Blázy Árpád képviseli.

Tanévnyitó istentiszteletünk szeptember 1-én 10.00-kor lesz templomunkban. Erre az alkalomra szeretettel hívjuk és várjuk új hittanosainkat is – családjaikkal együtt.

Június 27-én és július 8-án a **DUNA TV** *Hajnali gondolatok* című műsorában Blázy Árpád tart áhítatot. Kezdés 5.55 óra.

A HÁROM KIRÁLYOK

Napközis hittantábor 2019

Június 17-21.

Helyszín: kelenföldi evangélikus gyülekezet épülete és kertje
(1114 Budapest, Bocskai út 10.)
Hétfőtől-péntekig 9-16 óráig (pénteken 12 óráig)
A tábor díja: 9500 Ft/fő/hét
Információ: Gáncs Tamás (0620-824-3703), gancstamas@gmail.com

A táborba 6 éves kortól várjuk a gyermekeket szeretettel!

Húsvéti kézműveskedés

„Neveden szólítottalak" - húsvéti gyermekistentisztelet 2019

Piliscsabai konfirmandus hétvége

Az LVSZ nagygyűlés zászlói a Budapest Sportcsarnokban (1984)

A lakásifi május 17-én tartotta grillpartival egybekötött évadzáró alkalmát

Székesfehervári vendegseg

piliscsabai konfirmandus hétvége

Hivatali rend

Lelkészi hivatal:

1114 Budapest, Bocskai út 10.
Hétfő–péntek 9–13 óra,
Csütörtök 17–19 óra.

Lelkészek beosztása:

Gáncs Tamás: szerda, csütörtök 10–12 óra,
Blázy Árpád: kedd, péntek 10–12 óra,
Blázy Árpádné: hétfő 10–12, csütörtök 17–19 óra.

Telefonszámok

Lelkészi hivatal 1/361-2159
Gáncs Tamás igazgató lelkész 20/824-3703
Blázy Árpád parókus lelkész 20/824-2907; 1/385-0244
Blázy Árpádné másodlelkész ..... 20/391-3711 (flottás)
Gombkötő Beáta hitoktató 20/824-8072
Vincze Délia hitoktató 20/282-6220
Bence Gábor kántor, karnagy 20/824-4524
Pál Diana kántor ..... a lelkészi hivatalon keresztül
Száraz Szabolcs egyházfi 20/527-8571
Török Lajos másodegyházfi 20/464-4554
Portik Ágnes pályázati és kommunikációs referens 20/380-0852

Kelenföldi Evangélikus Hírlevél
A Budapest-Kelenföldi Evangélikus Egyházközség ingyenes lapja

1114 Budapest, Bocskai út 10.,
kelenfold@lutheran.hu,
http://kelenfold.lutheran.hu
Fent vagyunk a Facebookon:
Kelenföldi Evangélikus Gyülekezet
Szerkesztőség: Bernhardt Dóra, Blázy Árpád, Blázy Árpádné, Gáncs Tamás, Harmati Béláné, Ittzés-Venásch Eszter, Szabó Kinga

Szerkesztőségi ügyekben kereshető:
Bernhardt Dóra (dorabe3@gmail.com)

Megjelent 300 példányban.
Egy példány nyomdai előállítási költsége 100 forint. A lap készítéséhez adományokat elfogadunk, melyeket a templomi perselybe kérünk betenni.

Felelős kiadó: Szepesfalvy Ákos
Nyomdai előkészítés: Kovács András
Nyomdai kivitelezés: Vareg Hungary Kft. *(www.vareg.hu)*
Felelős vezető: Egyed Márton

Tartalomjegyzék

Hangoló
Győzött az élet! 2

Lélekemelő
Pünkösdi szekvencia 4

Montázs
Kilencvenen innen és túl 4
Lelkészi beszámoló a 2018-es évről 10
Neki gondja van rátok 13
Böjti sorozat - Passió János szerint 18
Beszámoló a ceglédi egyházkerületi napról 20
Hétvége Piliscsabán 24
SzabadulóÓra - avagy tavaszi walkshop 25

Kitekintő
Kirchentag 2019 27
Mini világtalálkozó Wittenbergben 28

Ajánló
Timothy Keller: Gyülekezet a központban. Evangéliumi szolgálat a városban. 30

Hírek, események
Gyülekezetünk életéből 31

Nézegető 34
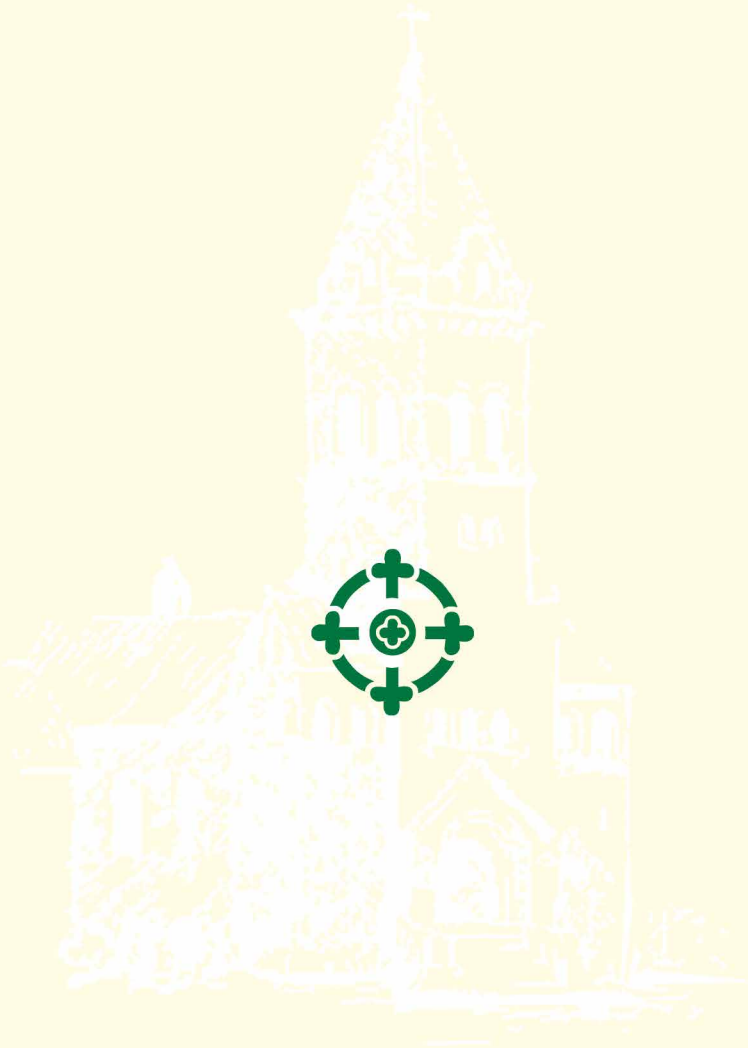
Hivatali rend 38